

UZASADNIENIE

Powód – B. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w G. - wniósł o zasądzenie od pozwanej A. P. kwoty 580 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu podniósł, że wskazanej kwoty dochodzi w związku z niespłaceniem przez dłużnika należności odsetkowej oraz z tytułu kosztów wynikającej z umowy kredytu ratalnego.

W sprzeciwie od wydanego w sprawie od nakazu zapłaty pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Podnosiła, iż w sprawie IVK 638/06 została zasądzona kwota, która wyczerpuje roszczenie powoda, zaś pozwana spłaciła ją w całości.

Wyrokiem z dnia 16 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 389zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21.10.2011 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 152zł tytułem kosztów procesu, oddalając powództwo w pozostałej części.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny

W dniu 18 lipca 2005 r. pierwotny wierzyciel pozwanej (...) Bank Spółka Akcyjna zawarł za pośrednictwem (...) S.A. z A. P. umowę kredytu w wysokości 999 zł z przeznaczeniem na zakup towaru. Ostateczny termin spłaty kredytu przypadła na 18 maja 2006 roku. (...) Bank S.A. wystąpił z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przeciwko dłużnicy A. P.. Zadłużenie na dzień wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego wynosiło 1.119,35 zł.

Postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2006 roku Sąd Rejonowy w Sieradzu I Wydział Cywilny nadał klauzule wykonalności temuż tytułowi egzekucyjnemu.

(...) Bank S.A. z siedzibą w W. zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności przysługujących cedentowi wobec jego klientów.

Przeciwko pozwanej toczyło się postępowanie karne, zakończone wydaniem w dniu 22 listopada 2006r. wyroku karnego skazującego, za popełnienie czynu z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w związku z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz czynu z art. 270 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. i art.13 § 1 k.k. w związku z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Na mocy powołanego orzeczenia, wobec pozwanej, zastosowano środek probacyjny, w trybie art. 72 § 2 k.k., zobowiązując go do naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego (...) Banku S.A., kwoty 999 zł w terminie 5 lat, od dnia uprawomocnienia się wyroku. Orzeczenie jest prawomocne od dnia 30 grudnia 2006 r.

Pozwana dokonała spłaty zadłużenia w zakresie należności głównej tj. kwoty 999 zł

W dniu 19 października 2011 roku wystawiony został przez powoda wyciąg z ksiąg rachunkowych, gdzie wskazano, że A. P. posiada zadłużenie z umowy kredytu ratalnego z dnia 18.07.2005 r. i na dzień wystawienia wyciągu wysokość jej zobowiązania wynosi w sumie 579,58 zł, na co składa się 477,83 zł tytułem odsetek, 101,75 zł tytułem kosztów.

Dokonując powyższych ustaleń Sąd I instancji uznał, że powództwo podlega częściowemu uwzględnieniu.

Powód dochodzi roszczenia jako nabywca wierzytelności. Wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią, chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania (art. 509 § 1 k.c.). Jednakże w takiej sytuacji dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie (art. 513 § 1 k.c.).

Roszczenie strony powodowej wywodzone jest z umowy kredytu. Stosownie do treści art. 69 pr. bank. przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach

określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W myśl art. 11 zd. 1 k.p.c. ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym. Oznacza to, iż sąd cywilny związany jest tylko ustaleniami dotyczącymi popełnienia przestępstwa - a więc okolicznościami składającymi się na jego stan faktyczny, czyli osobą sprawcy, przedmiotem przestępstwa oraz czynem przypisanym oskarżonemu, znajdującymi się w sentencji wyroku. Odnosnie zawartego w wyroku karnym ustalenia wysokości szkody osoby pokrzywdzonej, dominuje pogląd, że jeżeli określenie wysokości szkody przez sąd karny ma charakter ocenny i stanowi ustalenie posiłkowe, nie wiąże sądu cywilnego. Jeżeli natomiast - tak jak to ma miejsce w niniejszej sprawie - ustalenie wysokości szkody wynika bezpośrednio z ustalenia przedmiotu przestępstwa i stanowi jeden z elementów stanu faktycznego, to ustalenie takie jest dla sądu cywilnego wiążące. Okoliczności faktyczne w niniejszej sprawie nie są sporne między stronami i nie budzą zastrzeżeń. Rozstrzygnięcie problemu prawnego, jaki wyniknął z rozbieżnych stanowisk stron, wymaga analizy charakteru zobowiązania ciążącego na pozwanej, jako osobie zobowiązanej do naprawienia szkody i określenia momentu, od którego zasadne jest przyjęcie, że pozwana pozostawała w opóźnieniu ze spełnieniem świadczenia.

Wyrok karny skazujący, jaki zapadł w stosunku do pozwanej w sprawie IV K 638/06, zawiera w swej treści orzeczenie środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz powoda kwoty 999 zł.

Wysokość szkody ustala się procesie karnym przy zastosowaniu przepisów prawa cywilnego, jednakże środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody jest ograniczony jedynie do rozmiarów szkody rzeczywistej wynikłej z przestępstwa i nie obejmuje odsetek, stanowiących element szkody wynikłej z następstw czynu sprawcy. Bezsprzeczne jest w niniejszej sprawie to, iż pozwana wywiązała się z zapłaty należności głównej w wysokości 999 zł na rzecz pierwotnego wierzyciela. Bezsprzeczne jest także to, iż w wskazanym wyroku karnym nie zostały objęte należności uboczne (odsetki za opóźnienie, koszty), które nie zostały przez pozwaną spłacone.

Zgodnie z treścią art. 481 § 1 i 2 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jakkolwiek roszczenie o zapłatę odsetek za opóźnienie jest roszczeniem akcesoryjnym w stosunku do wierzytelności pieniężnej, od której odsetki przypadają, a warunkiem powstania roszczenia odsetkowego jest uprzednie istnienie długu głównego i popadnięcie przez dłużnika w stan opóźnienia, to jednak z chwilą powstania odsetki uzyskują byt samoistny, niezależny od długu głównego podlegają odrębnym regułom w zakresie przedawnienia i mogą być przedmiotem obrotu prawnego niezależnie od należności głównej. Oznacza to, że zapłata wyłącznie długu głównego nie może spowodować automatycznego umorzenia roszczenia o odsetki, jak zdaje się mylnie przyjmować pozwana. Brak związku między zapłatą długu głównego a istnieniem roszczenia o odsetki za opóźnienie nie budzi jakichkolwiek wątpliwości ani w nauce prawa ani też w orzecznictwie.

Z uwagi na to, iż pozwana nie uregulowała terminowo swojego zobowiązania, poprzedni wierzyciel wystawił przeciwko niej bankowy tytuł egzekucyjny a następnie złożył wniosek o nadanie klauzuli wykonalności na ten tytuł. W tytule tym wynika, iż dłużniczka pozostawała w opóźnieniu z zapłatą kwoty głównej od dnia 25 lutego 2006 roku oraz to, iż pierwotny wierzyciel władnym był do naliczania dalszych odsetek w wysokości odsetek ustawowych (na dzień wystawienia tytułu 11,5 % - Dz. U.05.201.1662). Niekwestionowanym był fakt, iż pozwana dokonywała wpłat na poczet wymagalnego długu według poniższego schematu:

Kwota wpłacona Data zaksięgowania przez pierwotnego wierzyciela

100 zł 17.12.2007 r.

100 zł 13.05.2008 r.

100 zł 10.07.2008 r.

100 zł 10.10.2008 r.

100 zł 09.01.2009 r.

100 zł 10.04.2009 r.

100 zł 10.06.2009 r.

100 zł 4.08.2009 r.

199 zł 29.10.2009 r.

Oznacza to, iż powód mógł naliczać odsetki od należności głównej(999zł)począwszy od 25.02.2006 r. do dnia 17.12.2007 r. (dzień pierwszej zaksięgowanej wpłaty na poczet należności głównej). Następnie odsetki naliczane winny być od pomniejszonej kwoty należności głównej o kwotę dokonanej wpłaty liczonej od dnia następnego tj. od kwoty 899 zł liczonymi od dnia 18.12.2007 r. Łączna suma odsetek wyliczonych w ten sposób daje kwotę 339,94 zł. Należy jednak wskazać, że przedmiotem cesji była również kwota 50zł, zasądzona postanowieniem Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 27 kwietnia 2006 roku tytułem zwrotu kosztów opłaty sądowej. Z tego względu łącznie zasądzeniu podlegała kwota 389,94zł.

Zgodnie z art. 482 k.c. od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłuższej sumy. Wobec tego Sąd od dnia wytoczenia powództwa tj. 21.10.2011 r. (data wytoczenia powództwa w elektronicznym postępowaniu upominawczym) uwzględnił żądanie powoda w postaci naliczenia odsetek ustawowych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

O kosztach postępowania orzeczono stosując przewidzianą w art. 100 k.p.c. zasadę stosunkowego rozdzielenia, odpowiednio do wyniku procesu.

Powyższe rozstrzygnięcie apelacją zaskarżyła pozwana żądając zmiany wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucono „ brak wnikliwego przeanalizowania sprawy poprzez zaniechanie wyjaśnienia wszystkich okoliczności zgodnie z prawdą obiektywną”.

Rozpoznając apelację Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja jest bezzasadna i jako taka nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie wskazać należy, że Sąd Okręgowy w pełni podziela poczynione przez Sąd I instancji ustalenia faktyczne i dokonane na ich podstawie rozważania prawne i przyjmuje je za własne. Przy czym zaznaczyć trzeba, że wobec faktu, iż niniejsza sprawa rozpoznawana była w postępowaniu uproszczonym, a Sąd Okręgowy nie prowadził postępowania dowodowego, zgodnie z dyspozycją art. 505¹³ § 2 k.p.c., uzasadnienie wyroku w niniejszej sprawie obejmować winno jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Wobec braku zarzutów stawianych skarżonemu rozstrzygnięciu przez skarżącą (poza brakiem wnikliwości) brak też jest możliwości odniesienia się do nich przez Sad Odwoławczy szczególnie, że trudno ustalić na czym zarzucany brak wnikliwości Sądu orzekającego polegał i jakie, zdaniem pozwanej, były jego skutki.

Chybiona jest argumentacja pozwanej, iż powód w toku sprawy nie zdołał udowodnić zasadności dochodzonego roszczenia. Podniesiony przez skarżącą zarzut sprowadza się w istocie do głośłownej próby zakwestionowania ustalonej przez Sąd I instancji zarówno wysokości zadłużenia, jak i prawno materialnych podstaw roszczenia tylko na tej podstawie, że skarżąca tę okoliczność kwestionuje. Wskazać należy, iż w procesie cywilnym obowiązuje zasada kontrydiktoryjności oraz zasada rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c. w zw. z art. 230 k.p.c. i 217 k.p.c.), w myśl której to na stronie, która z określonych okoliczności wywodzi skutki prawne, spoczywa ciężar ich dowodu. Pozwana nie

podjęła w tym zakresie w istocie żadnej inicjatywy dowodowej poza własnymi twierdzeniami negującymi obowiązek spłaty rzonego zadłużenia, co nie mogło doprowadzić do wzruszenia zaskarżonego wyroku. Przypomnieć zatem i podkreślić jedynie wypada, że zapłata wyłącznie długu głównego nie może spowodować automatycznego umorzenia roszczenia o odsetki, jak zdaje się mylnie przyjmować pozwana. Brak związku między zapłatą długu głównego a istnieniem roszczenia o odsetki za opóźnienie nie budzi jakichkolwiek wątpliwości ani w nauce prawa ani też w orzecznictwie.

Mając powyższe na uwadze, wobec bezzasadności apelacji oraz nie ujawnienia okoliczności, które winny być uwzględnione w toku postępowania drugoinstancyjnego z urzędu, Sąd Okręgowy oddalił apelację w oparciu o art. 385 k.p.c.